

NOTAT

Til: **Regionsrådet den 19. juni 2018**

Telefon 38665000
Direkte
Fax 38665700
Mail miljøe@regionh.dk
Web www.regionh.dk

Sagsnr.: 17027218

Dato: 6. april 2018

Bilag 3

**Indkomne kommentarer fra HOFOR og tre kommuner og
administrationens bemærkninger til de indkomne kommentarer til
Regions Hovedstadens udkast til overrigt over den forventede offentlige
indsats på jordforureningsområdet i 2018**

Bilaget indeholder de indkomne kommentarer fra HOFOR og tre kommuner.
Endvidere har to kommuner svaret, at de ikke har kommentarer til udkastet.

Mail fra HOFOR:

From: Henrik Nielsen
Sent: Wed, 28 Feb 2018 14:06:18 +0000
To: CRU-FP-Miljø
Cc: Hanne Kristensen
Subject: SV: Region Hovedstadens udkast til offentlig indsats i 2018 på jordforureningsområdet [sagsnr. 17027218]

Til Region Hovedstaden

I vedhæftet brev (sagsnr.: 17027218) til nedenstående mail giver Region Hovedstaden mulighed for kommentarer til udkast til offentlig indsats i 2018 på jordforureningsområdet, hvilket HOFOR hermed vil kvittere for.

Af oversigt A2 fremgår det, at der i grundvandsområde Ishøj igangsættes undersøgelser i 2018, hvilket HOFOR billiger blandt andet i lyset af udkastet til indsatsplanen for Ishøj-Solhøj, som netop nu er i høring. HOFOR går således ud fra, at der ud over chlorerede opløsningsmidler i grundvandsområdet undersøges for pesticider, som en tidligere kortlægning vurderer, der kan være punktkilder med i området. Tilsvarende opsporing af pesticidpunktkilder går HOFOR ud fra, der er foretaget i de færdigundersøgte grundvandsområder rundt om Hovedstaden, hvor der tidligere har været betydelig gartneridrft - det drejer sig for HOFORs kildepladser især om Egholm og Nybølle grundvandsområderne. Endeligt går HOFOR ud fra, at punktkildeundersøgelser ligeledes bliver inddraget i de resterende undersøgelser, der fremgår af oversigten.

HOFOR vil i forlængelse af det færdigundersøgte Nybølle Grundvandsområde pege på det positive i den indgåede samarbejdsaftale for grundvandsområdet. Hove Kildeplads indgår sammen med to af HOFORs andre kildepladser – Nybølle og Katrinebjerg – i grundvandsområdet, hvilket HOFOR finder vigtigt af hensyn til genoptagelsen af indvindingen på kildepladsen. Nybølle Kildeplads er under renovering og skal forventeligt indkøres næste år, hvorfor en fokuseret monitoring på Frederiksholmsvej Losseplads vil være passende og hensigtsmæssigt kan blive en del af samarbejdet. Når alle tre kildepladser i området er færdigrenoveret om nogle år, er det muligt, at afværge fra Nybølle Losseplads kan blive påkrævet.

HOFOR finder det formålstjeneligt, at samarbejdsaftaler og specifikt den nævnte for Nybølle Grundvandsområde bliver inddraget og beskrevet i oversigten. Når denne første samarbejdsaftale har modnet samarbejdsformen, ser HOFOR frem til indgåelse af tilsvarende samarbejdsaftaler for andre grundvandsområder.

Med venlig hilsen

Henrik Nielsen
planlægger
Vandressourcer & Miljø
Miljø & Samarbejder

Direkte tlf.: 2795 4162
E-mail: hnie@hofor.dk

Administrationens svarforslag til HOFORs kommentering

Region Hovedstaden takker for HOFOR's anerkendelse af Regionens indsats, som primært er fokuseret på de mest grundvandskritiske klorerede opløsningsmidler.

HOFOR bemærker her ud over, at HOFOR går ud fra, at regionen som et led i det netop færdig gjorte udkast til indsatsplan for Ishøj-Solhøj udover en indsats over for de klorerede opløsningsmidler i grundvandsområdet også undersøger for pesticider.

Som beskrevet i udkastet til indsatsplanen for Ishøj-Solhøj, afventer Region Hovedstaden generelt konkrete fund i overvågningen, som viser, at punktkilder med pesticider udgør en konkret trussel mod vandforsyningen i området, inden regionen går videre med kortlægning og evt. oprydning.

Det er således aftalt og beskrevet i indsatsplanen at Region Hovedstaden gennemfører indledende undersøgelser på en V1-lokalitet i Torslunde, som ligger tæt på kildepladsen og hvor der mistanke om forurening med en række stoffer, herunder pesticider.

En fokuseret monitorering på Frederiksholmsvej Losseplads kan blive en del af samarbejdet omkring Nybølle grundvandsområdet, men det må være op til en drøftelse indenfor samarbejdet. Det samme gælder en evt. afværge fra Nybølle Losseplads, hvor det tidligere er vurderet, at der ikke skal ske yderligere offentlig indsats. I afrapporteringen i 2008 af den afgrænsende forureningsundersøgelse blev det sandsynliggjort, at den tidligere losseplads ikke udgør en risiko for grundvandsressourcen i området.

Den ovennævnte tilgang gør sig ligeledes gældende for de øvrige grundvandsområder i regionen, herunder Egholm og Nybølle, og er udtryk for Region Hovedstadens generelle angrebsvinkel i den vedtagne Jordplan, som er fokuseret i forhold til de chlorerede opløsninger, som erfaringsmæssig udgør den helt store trussel mod drikkevandet i Region Hovedstaden.

Region Hovedstaden takker endvidere for den positive omtale af den indgåede samarbejdsaftale i Nybølle grundvandsområdet mellem HOFOR, lokale vandforsyninger, de tre kommuner og de to regioner, som sikrer en helhedsorienteret grundvandsbeskyttende indsats, hvor alle kritiske forhold og væsentlige risici håndteres i en samlet grundvandsbeskyttende plan.

For at sikre, at midlerne, som regionen anvender i forbindelse med den offentlige indsats over for jordforurening, anvendes bedst muligt, er det vigtigt, at Region Hovedstaden i god tid får information om både påtænkte og planlagte ændringer i den regionale og lokale indvindingsstruktur. Det er derfor af stor interesse for Regionen, som det sker i Nybølle samarbejdet, løbende at blive informeret om ændringer i indvindingsstrukturen fra HOFOR's kildepladser, som f.eks. ved ændringer i

pumpestrategien, etablering af nye kildepladser eller nedlæggelse af eksisterende kildepladser.

Omvendt er det også væsentligt, at HOFOR inddrager den omfattende viden om forurenede grunde, som Region Hovedstaden besidder, og som det også sker i Nybølle samarbejde, inden HOFOR træffer beslutninger om ændringer i pumpestrategi, etablering af nye kildepladser eller nedlæggelse af eksisterende kildepladser. Herved kan HOFOR, som det sker i forbindelse med genetableringen af oppumpningen på Hove kildeplads, i videst muligt omfang tage hensyn til den viden, der er om de eksisterende forurenede grunde i området, inden HOFOR igangsætter en pumpning på Hove kildeplads og på de øvrige kildepladser i nærområdet.

Eksempelvis vil det, i forbindelse med genopstart af Hove kildeplads, være vigtigt at der i Nybølle-samarbejdet gennemføres en risikoanalyse i forhold til eksisterende grundvandskritiske forurenede grunde, som kommer til at ligge inden for det kommende indvindingsopland, som strækker sig på tværs af grænsen mellem Region Sjælland og Region Hovedstaden. F.eks. viser Region Hovedstadens gennemførte undersøgelser på Nybølle losseplads (afrapporteret 2008) en begrænset forureningspåvirkning af grundvandsmagasinet lokalt. Det blev på den baggrund vurderet, at den tidligere losseplads ikke udgør en risiko for grundvandsressourcen i området, og at der derfor ikke skal ske yderligere offentlig indsats. Et kendskab til mulige påvirkninger af grundvandsstrømningen, som følge af f.eks. en ændret indvindingsstruktur, har stor indflydelse på de risikovurderinger Regionerne udfører i forhold til punktkilder med miljøfremmede stoffer.

Region Hovedstaden er ligesom HOFOR interesseret i at videreudvikle et samarbejdsconcept, som på baggrund af de gode erfaringer i Nybølle grundvandsområdet også vil kunne etableres i nye områder sammen med lokale vandsamarbejder og de pågældende kommuner i nye områder, såfremt der er muligheder og interesse for dette og det er muligt indenfor de afsatte ressourcer.

Brev fra Frederiksberg Kommune

F R E D E R I K S B E R G
K O M M U N E

Region Hovedstaden
Center for Regional Udvikling
Miljø og Ressourcer

miljoe@regionh.dk

Frederiksberg Kommunes kommentarer til Region Hovedstadens planlagte offentlige indsats i 2018 på jordforureningsområdet

1. marts 2018
Sagsbeh.: JJ/AS

Region Hovedstaden har den 22. december 2017 sendt et udkast til oversigt over Region Hovedstadens planlagte offentlige undersøgelses- og afværgeindsats på jordforureningsområdet for 2018 og de nærmeste år til kommentering.

J.nr.: 09.08.00-G00-1-18
Jannie Jesse

Borgere, organisationer og myndigheder opfordres til at kommentere Region Hovedstadens udkast inden den 3. marts 2018.

Vej, Park og Miljø
Frederiksberg Rådhus
2000 Frederiksberg
www.frederiksberg.dk

Planlagte tiltag på Frederiksberg i 2018 og kommende år

Region Hovedstaden har planlagt følgende indsatser på Frederiksberg for året 2018 og de nærmeste år:

Telefon: 3821 2121

- Fortsat drift af tekniske afværgeanlæg på fem lokaliteter til beskyttelse af grundvandsressourcen. Region Hovedstaden har igangsat forsøg med stop af afværgepumpning på anlægget på Finsensvej 78b (147-00001).
- Fortsat monitoring af afværgeanlæg med passiv ventilation til sikring af indeklima på én lokalitet (147-00011).
- Fortsat monitoring af grundvandsforurening på fem lokaliteter.
- Udførelse af supplerende undersøgelse i forhold til indeklima på én lokalitet: Lykkesholms Alle 20 (147-00010).

E-mail: jord@frederiksberg.dk

Telefontid
Mandag-Torsdag: 10-14
Fredag: 10-13

Selvbetjening
www.frederiksberg.dk/jord

Personlig henvendelse
Kun efter aftale

Frederiksberg Kommune har følgende kommentarer til oversigten

Kommentar til oversigten

Frederiksberg Kommune skal henlede Region Hovedstadens opmærksomhed på, at I med brev af 19. juni 2017 har oplyst Frederiksberg Kommune om at I vil udføre en indeklimaundersøgelse på Godthåbsvej 174-178 forventet i 2018. Denne fremgår ikke af det fremsendte materiale. Frederiksberg Kommune forventer at finde ejendommen på den endelige plan for 2018 og kommende år. Hvis ikke bedes I oplyse os herom, herunder med begrundelse herfor.

Kommentarer til prioriteringen generelt

Frederiksberg Kommune konstaterer, at Region Hovedstadens prioritering af indsatsen på jordforureningsområdet er i overensstemmelse med 10-års strategien "Vejen til ren jord og rent vand" vedtaget af Regionsrådet i november 2014.

Frederiksberg Kommune har noteret sig, at Region Hovedstadens indsats på Frederiksberg fortsat er meget begrænset, og dette på trods af:

- At hele kommunen ligger i indvindingsoplandet til Frederiksberg Vand med indvinding af grundvand til drikkevandsproduktion på 2,5 mio. m³ grundvand årligt
- At hele kommunen er udpeget som et område med særlige drikkevandsinteresser eller et område med drikkevandsinteresser
- At der er meget følsom anvendelse i kommunen (Danmarks tættest befolkede kommune)

Frederiksberg Kommune er på den baggrund uenig i Region Hovedstadens strategi for prioritering af indsatsområder for grundvandsbeskyttelse frem til 2024, der ikke omfatter Frederiksberg Vands indvindingsopland.

Vedlagt som bilag 1 ses aktuelle sager, hvor Frederiksberg Kommune anmoder regionen om at prioritere den offentlige indsats.

Frederiksberg Kommune skal derudover opfordre Region Hovedstaden til at prioritere de kendte sager, hvor det er uafklaret om der er indeklimaproblemer.

Væsentlige grundvandsforureninger

Frederiksberg Kommune skal ydermere henlede Region Hovedstadens opmærksomhed på, at der i kommunens grundvandsovervågning for 2017, fortsat er påvist stigende koncentrationer af klorerede opløsningsmidler i flere monitoringsboringer, som på længere sigt vurderes at kunne udgøre en risiko for Frederiksberg Vands indvinding. Det drejer sig særligt om monitoringsboringer i følgende områder:

- Teknisk Skole ved Nørrebro Bycenter, København
- Jernbane Alle, Vanløse, København
- Bülowsvej, Frederiksberg

Vandindvindingen på Frederiksberg er efter vores opfattelse af regional betydning med sin årlige indvinding på ca. 2,5 mio. m³ grundvand til drikkevandsproduktion. Hvis indvindingen på Frederiksberg stoppes, evt. grundet forurening, vil dette føre til, at de 2,5 mio. m³ drikkevand der produceres i dag, skal købes udefra og derved medføre øget drikkevandsindvinding i andre områder. Derudover viser grundvandsmodelberegninger, at et stop i indvindingen på Frederiksberg vil føre til stigninger i grundvandsspejlet centralt på Frederiksberg på op til 8-10 meter, hvilket vurderes at kunne få negative konsekvenser for bygninger i både Frederiksberg og Københavns kommuner (vand i kældre). Desuden vil dette også lægge begrænsninger i mulighederne for klimatilpasning gennem nedsivning af overfladevand til grundvandsmagasinerne.

Frederiksberg Kommune har udarbejdet en indsatsplan for grundvandsbeskyttelse for årene 2014-2018. Formålet med indsatsplanen er at beskytte grundvandsressourcen, ved at tilvejebringe et grundlag for at prioritere og planlægge indsatsen og beskrive efter hvilke retningslinjer og mål forvaltningen af grundvandsressourcen i Frederiksberg Kommune skal foregå. Planen indeholder en strategi med en forebyggende indsats, en opsøgende indsats, en overvågende indsats og en afværgende indsats. Region Hovedstaden er således en vigtig aktør i relation til alle typer af indsatser i forhold til beskyttelse af grundvandsressourcen, da de varetager den offentlige indsats overfor grundvandsbeskyttelse.

Region Hovedstadens vedtagelse af strategien "Vejen til ren jord og rent vand" har medført, at Frederiksberg og Københavns Kommuner i 2017, efter en politisk beslutning i 2016, har indledt et tættere samarbejde med regionen blandt andet omkring den grundvandsbeskyttende indsats i indvindingsoplandet til Frederiksberg Vand omkring følgende 3 punkter, hvoraf punkterne 1 og 2 er igangsat:

1. Udviklingen i miljøfremmede stoffer i Frederiksberg Vands indvindingsboringer, tekniske udfordringer forbundet hermed. *Frederiksberg Kommune og Frederiksberg Forsyning er tovholder.*
 - Der er august 2017 igangsat en samfundsmæssig analyse (businesscase) af de tekniske og økonomiske muligheder for fortsat indvinding af drikkevand på Frederiksberg. Analysen skal belyse konsekvenserne hvis Region Hovedstaden ikke oprenser/afværger de omkringliggende forureninger. Analysen skal desuden danne baggrund for en henvendelse til Miljøstyrelsen med henblik på at inddrage Staten, så der kan findes en løsning til sikring af fortsat lokal indvinding af drikkevand på Frederiksberg.
2. Dialog og planlægning om planlægning og rækkefølge af Region Hovedstadens kortlægningsindsats efter 2017. *Region Hovedstaden er tovholder.*
 - Der er i januar 2017 afholdt et samarbejds møde mellem Frederiksberg Kommune og Region Hovedstaden vedrørende planlægning af kortlægningsindsatsen. En tidsplan for igangsættelse af indsatsen foreligger endnu ikke.
3. Afdækning af mulighederne for samarbejde omkring innovationsprojekter. *Region Hovedstaden er tovholder.*

Frederiksberg Kommune skal fortsat opfordre Region Hovedstaden til at ændre strategi for den offentlige indsats i forhold til jord- og grundvandsbeskyttelse, således at den offentlige undersøgelses- og afværgeindsats øges i Frederiksberg Kommune og i indvindingsoplandet til Frederiksberg Vand, senest i forbindelse med udarbejdelse af ny strategi for grundvandsbeskyttelse i 2024.

Venlig hilsen

Jannie Jesse
Specialkonsulent, cand.scient.

Bilag 1: Aktuelle sager, hvor regionen anmodes om at prioritere den offentlige indsats

Godthåbsvej 152-160 og Godthåbsvej 174-176

Frederiksberg Kommune fik i 2014 udført en supplerende miljøundersøgelse på Godthåbsvej 152-160, matr. nr. 5ts Frederiksberg (147-00308), hvor der er konstateret væsentlig forurening med chlorerede opløsningsmidler. Ejendommen er beliggende mindre end 100 meter fra indvindingsboringen FF1.

Som opfølgning herpå har Frederiksberg Kommune i 2016 fået udført en supplerende screeningsundersøgelse til lokalisering og afgrænsning af forurening med trækememetoden. Undersøgelsen er udført i et område omkring Godthåbsvej 152-160 og indvindingsboringerne FF1 og FF5. Screeningsundersøgelsen viser, at der på matr. nr. 122q, samt matrikel 5ue, nordøst for matr. nr. 5ts, er tegn på hidtil ukendt forurening med hhv. TCE og særlig PCE. Rapporten indikerer, at forureningen strækker sig over kommunegrænsen til Københavns Kommune.

For nærmere kildeopsporing og afgrænsning af forureningen har Frederiksberg Kommune i 2017 igangsat supplerende grundvandsundersøgelser, der også omfatter Godthåbsvej 174-176, matr.nr. 5tv Frederiksberg (157-00062).

Der bør hurtigst muligt udarbejdes en strategi for håndtering af forureningen / forureningsfanen, der vurderes at udgøre en stor risiko for forurening af indvindingsboringerne med klorerede opløsningsmidler.

Herudover bør der foretages en risikovurdering i forhold til indeklima på Godthåbsvej 174-176, matr.nr. 5tv Frederiksberg (147-00062).

Ifølge Region Hovedstadens brev af 19. juni 2017 skulle lokaliteten være med på regionens oversigt over offentlig indsats for 2018, men lokaliteten fremgår ikke af oversigten. Regionen har i mail af 21. december 2017 tilkendegivet, at der i 2018 vil blive udført en afgrænsende indeklimaundersøgelse på lokaliteten.

Afværgeanlæggene Solbjergvej / Howitzvej

Frederiksberg Kommune vurderer derudover fortsat, at der er et stort behov for at optimere afværgeanlæggene og derved afværgetiltagene overfor forureningerne på Howitzvej / Solbjergvej (147-00002, 147-00015, 147-00024) da forureningerne udgør en trussel for indvindingsboringerne FF2 (DGU.nr. 201.3702).

Frederiksberg Kommune har derfor i 2017 gennemført første fase af supplerende forureningsundersøgelser på lokaliteterne til afgrænsning af de konstaterede forureninger. Formålet er, at skabe grundlag for at kunne vurdere afværgeanlæggenes effekt samt hvorvidt anlæggenes drift kan optimeres / ændres for at sikre den mest optimale afværge overfor de konstaterede forureninger.

Frederiksberg Kommune skal fortsat anmode Region Hovedstaden om at prioritere opgaven omkring evt. optimering af afværgeanlæggene i 2019, når resultaterne af de supplerende undersøgelser forventes at foreligge.

4

Smallegade 18

Frederiksberg Kommunen har d. 20. november 2016 sendt oplysninger til jer om tidligere udførte undersøgelser på lokaliteten Smallegade 18, matr. nr. 84e (147-00249), herunder vurdering af risikovurdering overfor indeklima og grundvandsressourcen. Det vurderes, at forureningen udgør en risiko for grundvandsressourcen. Region Hovedstaden har i brev af 19. juni 2017 svaret, at grundvandsforureningen tidligst vil blive undersøgt efter 2014 og indeklimaundersøgelsen formentlig ikke bliver indenfor de nærmeste år. Frederiksberg Kommune anmoder om, at indeklimarisikoen afklares hurtigst muligt.

Administrationens svarforslag til Frederiksberg Kommunes kommentering

Regionen anerkender, at Frederiksberg Kommune fortsat er uenig i regionens strategi for prioritering af indsatsområder for grundvandsbeskyttelsen indenfor regionen frem til 2024. Regionen fastholder dog den af Regionsrådet fastlagte prioritering af indsatsen frem til 2025 og koncentrerer fortsat undersøgelses- og afværgeindsatsen i forhold til grundvand inden for de prioriterede områder, hvorfra 80 % af drikkevandsindvindingen i regionen foretages. Det er samtidig i disse områder, det er billigst at beskytte grundvandet. Frederiksberg Kommune ligger ikke inden for disse prioriterede områder.

I forhold til indeklimate er det fortsat regionens prioritering først at undersøge de boliglokaliteter, hvor der ud fra eksisterende viden er størst risiko for indeklimapåvirkning, uanset hvor i regionen boliglokaliteten ligger.

Regionen har forståelse for dilemmaet vedrørende vandstigning f.eks. som følge af nedsat vandindvinding og at vandstigning kan lægge begrænsninger i mulighederne for klimatilpasning gennem nedsivning af overfladevand til grundvandsmagasinerne. Det er imidlertid aspekter, som regionen vurderer **ikke** indgår i prioriteringen af den offentlige indsats i henhold til Jordforureningsloven.

Der er efter et møde i 2017 mellem udvalgsformændene på teknik- og miljøområdet i Københavns Kommune, Frederiksberg Kommune og Region Hovedstaden indledt et tættere samarbejde mellem Københavns Kommune, Frederiksberg Kommune og regionen omkring tre emner:

1. Udviklingen i miljøfremmede stoffer i Frederiksberg Vands indvindingsboringer, tekniske udfordringer forbundet hermed:

Regionen har noteret sig at Frederiksberg Kommune og Frederiksberg Forsyning i 2017 har igangsat en samfundsmæssig analyse af de tekniske og økonomiske muligheder for fortsat indvinding af drikkevand på Frederiksberg. Herunder at få belyst konsekvenserne, hvis Region Hovedstaden ikke oprenser/afværger de omkringliggende forureninger. Analysen skal også bruges til en henvendelse til Miljøstyrelsen, for at få inddraget Staten, så der kan findes en løsning til sikring af fortsat lokal indvinding af drikkevand på Frederiksberg.

2. Dialog og planlægning om planlægning og rækkefølge af Region Hovedstadens kortlægningsindsats efter 2017, hvor Region Hovedstaden er tovholder og hvor Frederiksberg Kommune efterspørger en tidsplan for igangsættelsen af indsatsen:

Region Hovedstaden forventer efter sommerferien 2018 en indledende politisk drøftelse i regionens miljø- og klimaudvalg af proces og principper for kortlægning i bl.a. Frederiksberg Kommune. En tidsplan for igangsætning af kortlægningsindsatsen foreligger derfor ikke på nuværende tidspunkt.

3. Afdækning af mulighederne for samarbejde omkring innovationsprojekter med regionen som tovholder:

På møde 14. marts 2017 mellem Frederiksberg Kommune, Frederiksberg Forsyning, Københavns Kommune og Region Hovedstaden blev det aftalt, at regionen skulle sende liste over igangværende innovationsprojekter og at Frederiksberg Forsyning herudfra skulle se på mulighederne for at formulere et innovationsprojekt, der kan have fælles interesse. Region Hovedstaden fremsendte liste over igangværende innovationsprojekter den 6. april 2017 sammen med det endelige referat fra mødet den 14. marts 2017.

Med hensyn til regionens indsats overfor aktuelle sager hvor regionen anmodes om at prioritere den offentlige indsats i Frederiksberg Kommune har regionen følgende bemærkninger.

Godthåbsvej 172-174 – undersøgelse i forhold til indeklima

Det er en fejl at indeklimaundersøgelsen på Godthåbsvej 172-174 ikke fremgår af udkastet til den offentlige indsats i 2018. Indeklimaundersøgelsen er med i den endelige udgave af oversigten. Frederiksberg Kommune har med brev dateret 7. marts 2018 modtaget kopi af brev til grundejer med information om opstart af undersøgelsen for forventet tidsplan for denne.

Godthåbsvej 152-160 og Godthåbsvej 172-174 – undersøgelse i forhold til grundvand

Frederiksberg Kommune anmoder regionen om hurtigst muligt at udarbejde en strategi for håndtering af forureningen / forureningsfanen, der vurderes at udgøre en stor risiko for forurening af indvindingsboringerne med chlorerede opløsningsmidler.

Region Hovedstaden kan desværre ikke imødekomme dette ønske inden for tidshorizonten af regionens nuværende strategi for grundvandsbeskyttelsen i regionen frem til 2024.

Afværgeanlæggene Solbjergvej /Howitzvej

Regionen har tidligere givet Frederiksberg Kommune tilsagn om et samarbejde om en evt. optimering af oppumpningen på baggrund af en bedre kortlægning af forureningen. Regionen afventer resultaterne af kommunens undersøgelser, før regionen tager stilling til, om der skal ske ændringer i driften af de eksisterende afværgepumpninger.

Smallegade 18

Lokaliteten 147-00249, matr.nr. 84c og 84d er prioriteret til offentlig indsats i forhold til både grundvand og indeklima. Regionens brev af den 19. juni 2017 er fortsat gældende, hvor det svares at det ikke kan oplyse, hvornår forureningerne på ejendommen vil blive undersøgt nærmere. Grundvandsforureningen bliver tidligst

undersøgt efter 2024 og indeklimateundersøgelsen bliver formentlig heller ikke indenfor de nærmeste år, da det nuværende kendskab til forureningen ikke placerer lokaliteten blandt de højt prioriterede.

Brev fra Gladsaxe Kommune

Miljø
Gladsaxe Kommune
Rådhus Allé 7, 2860 Søborg
Telefon: 39 57 59 32
E-mail: miljø@gladsaxe.dk

gladsaxe.dk

Region Hovedstaden
hanne.kristensen@regionh.dk

28. februar 2018

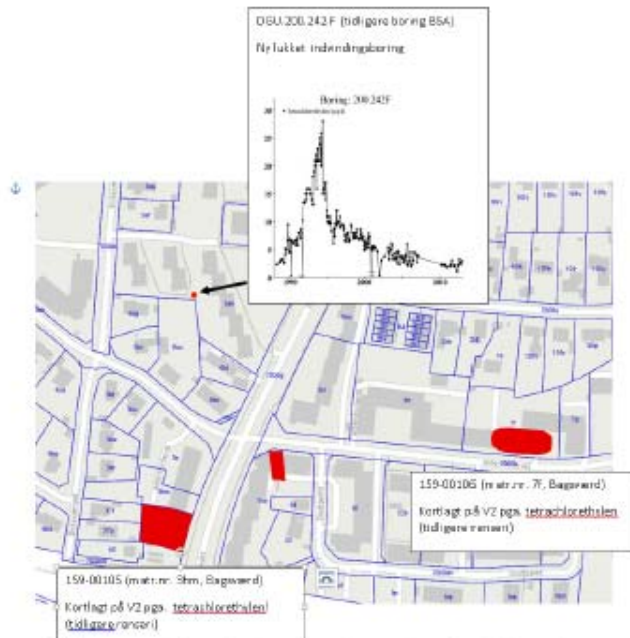
Gladsaxe Kommunes kommentarer til Regionens udkast til offentlig indsats 2018

Gladsaxe Kommune har modtaget Region Hovedstadens udkast til offentlig indsats 2018. Gladsaxe Kommune er bekendt med, at Regionsrådet i november 2014 vedtog en ny plan for jordforureningsindsatsen "Vejen til ren jord og rent vand". Jordplanen har som mål, at Region Hovedstaden indenfor 10 år skal have beskyttet grundvandet i de områder af regionen, hvorfra 80 % af drikkevandsindvindingen sker.

Vi mener dog, at det også er vigtigt at beskytte de bynære kildepladser for at kunne sikre rent drikkevand til den stadig stigende del af befolkningen, som har valgt at bosætte sig i kommunerne i og omkring hovedstaden, herunder naturligvis i Gladsaxe Kommune.

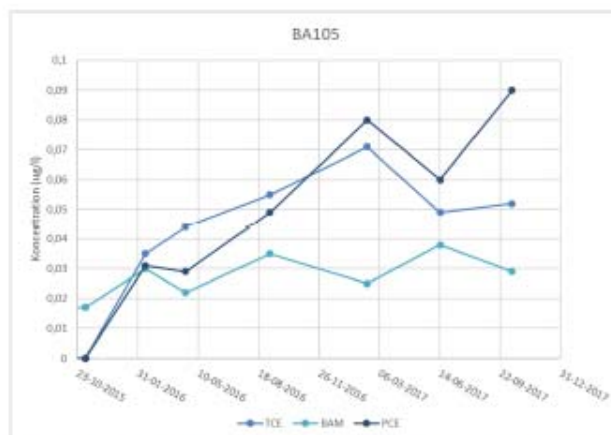
Anmodning om supplerende undersøgelser omkring to lokaliteter i Bagsværd

I 2013 måtte Bagsværd Vandværk tage tre boringer ud af drift og etablere erstatningsboringer. Den ene boring (DGU 200.242F) blev taget ud af brug blandt andet pga. for højt indhold af tetrachlorethylen (PCE).

Figur 1. Placering af tidligere vandindvindingsboring, med angivelse af indholdet af PCE, samt placering af to tidligere rensierier.

Efterfølgende er der i erstatningsboringen BA105 (DGU nr. 200.6590) konstateret stigende indhold af PCE svarende til en tredobling på ca. et år, fra 0,03 µg/l i 2016 til 0,09 i 2017, se nedenfor.

Figur 2. Koncentration af PCE, TCE og BAM i ny vandindvindingsboring 200.6590

To rensier er kortlagt på V2 i en radius af ca. 250 meter fra de to borer. Det drejer sig om følgende to lokaliteter: Bindeledet 9A, 159-00105, matr.nr. 3hm, Bagsværd og Aldershvilevej 102, 159-00106, matr.nr. 7f, Bagsværd.

Begge rensier er kortlagt på grund af blandt andet PCE og er beliggende indenfor indvindingsoplandet til begge borer. Gladsaxe Kommune har i november 2017 påvist indhold af PCE på 140 µg/l i en boring (B2) beliggende lige udenfor Bindeledet 9A.

Figur 3. Indvindingsoplandet til borerne 200.6590 og den nu sløjfede boring 200.242F.

Vi vil hermed anmode Region Hovedstaden om bistå Gladsaxe Kommune med at undersøge om forurening med PCE i drikkevandsboring B105 kan hidhøre fra de to lokaliteter, samt undersøge mulighederne for at afværge forureningerne. Gladsaxe Kommune er indstillet på, at samarbejde med Regionen om mulige undersøgelser, herunder bidrage økonomisk.

Supplerende oplysninger

Vi kan supplerende oplyse, at der pt. foregår afværge ved vacuumventilation på ejendommen på Bindeledet 9A. Men vi vurderer, at denne afværge ikke er tilstrækkelig til at afskære forureningen i i grundvandet, da vi, som tidligere nævnte, i efteråret 2017 har målt koncentrationer af PCE på 140 µg/l grundvandet på ejendommen.

På Aldershvilevej 102 fik Københavns Amt i 2003 udført omfattende undersøgelser. Undersøgelsen blev udført af Rambøll. I rapporten anbefales det, at der udarbejdes et afværgeprogram, da forureningen vurderes at kunne bidrage til forureningen i vandværksboringen.

Vi har ikke kendskab til, at der skulle være udarbejdet et sådan afværgeprogram.

Vi imødeser jeres svar.

Har I spørgsmål til sagen, er I velkomne til at kontakte mig på telefon 39 57 59 32.

Med venlig hilsen

Claus Frydenlund

Administrationens svarforslag til Gladsaxe Kommunes kommentering

Gladsaxe Kommune anfører, at man er bekendt med, at Regionsrådet i november 2014 vedtog en ny plan for jordforureningsindsatsen, med det mål, at Region Hovedstaden indenfor 10 år skal have beskyttet grundvandet i de områder af regionen, hvorfra 80 % af drikkevandsindvindingen sker. Gladsaxe kommune mener, at det også er vigtigt at beskytte de bynære kildepladser for at kunne sikre rent drikkevand til den stadig stigende del af befolkningen, som har valgt at bosætte sig i kommunerne i og omkring hovedstaden, herunder naturligvis i Gladsaxe Kommune.

Gladsaxe Kommune anmoder specifikt regionen om at prioritere at gennemføre supplerende undersøgelser omkring to lokaliteter (to renserier) i Bagsværd; Bindeledet 9A, Lok. nr. 159-00105, matr.nr. 3hm, Bagsværd og Aldershvilevej 102, Lok. nr. 159-00106, matr.nr. 7f, Bagsværd.

Gladsaxe Kommune anmoder således Region Hovedstaden om at bistå Gladsaxe Kommune med at undersøge, om forurening med PCE i drikkevandsboring B105 til Bagsværd Vandværk kan komme fra de to lokaliteter, samt undersøge mulighederne for at afværge forureningerne. Gladsaxe Kommune er indstillet på, at samarbejde med Region Hovedstaden om mulige undersøgelser, herunder bidrage økonomisk.

Region Hovedstaden vedtog i 2014 den plan for jordforureningsindsatsen, som Gladsaxe Kommune er bekendt med og hvor målet er, indenfor 10 år at have beskyttet grundvandet mod chlorerede opløsningsmidler i de områder af regionen, hvorfra 80 % af drikkevandsindvindingen sker. Region Hovedstaden fastholder den af regionsrådet fastlagte prioritering af indsatsen frem til 2025 og koncentrerer undersøgelses- og afværgeindsatsen i forhold til grundvand inden for de prioriterede områder.

Området omkring Bagsværd Vandværk med tilhørende indvindingsboringer ligger udenfor det højt prioriterede område. Region Hovedstaden kan derfor desværre ikke på nuværende tidspunkt imødekomme Gladsaxe Kommunes ønske om at prioritere at gennemføre afgrænsende undersøgelser i Bagsværd, herunder at undersøge om den eksisterende afværge på Bindeledet 9A bidrager til grundvandsforureningen i området. Region Hovedstaden vil således heller ikke på nuværende tidspunkt prioritere, at indgå i et samarbejde omkring kildeopsporing og undersøgelse af mulige kilder til grundvandsforureningen i indvindingsboringer/moniteringsboringer i området.

Region Hovedstaden har dog valgt i 2018 at bruge ressourcer på at renovere vandrensingsanlægget til afværge i forhold til forureningen fra Grusgraven (Lok.nr. 159-00014), forudsat de nødvendige tilladelser og aftaler kan komme på plads. Renoveringen sker for at sikre en fortsat afværgepumpning. Det er vurderet, at renovering af renseanlægget er nødvendig, da renseanlægget er meget nedslidt, og at det driftsøkonomisk kan betale sig at bygge et nyt renseanlæg.

Region Hovedstaden er også i gang med at afslutte kortlægningsindsatsen i Bagsværd. Det er regionens forventning at kortlægningsindsatsen vil blive afsluttet i 2019. Hvis den igangværende kortlægning medfører, at der kommer kendskab til mange nye V2-kortlagte ejendomme med chlorerede opløsningsmidler, vil det medføre, at den samlede undersøgelses- og afværgeomkostning vil blive væsentligt forøget i forhold til de hidtidige økonomioverslag for opgaven.

Mht. Aldershvilevej 102, kan det bekræftes, at der ikke er blevet udarbejdet afværgeprogram i forlængelse af den afgrænsende undersøgelse i 2002.

Brev fra Herlev Kommune

Herlev Bygade 90 • 2730 Herlev

Region Hovedstaden
Center for Regional Udvikling
e-mail: miljøe@regionh.dk

21. marts 2018
Journalnr. 163-2018-367

Bemærkninger til den offentlige indsats på jordforureningsområdet

Region Hovedstaden har med brev af 22. december 2017 bedt om kommentarer til den offentlige indsats efter Jordforureningsloven i 2018. Herlev Kommune er klar over, at høringsfristen var den 3. marts 2018, men da bemærkningerne vedrører regionens prioritering på længere sigt, sendes de alligevel.

Region Hovedstaden vedtog i 2014 en ny plan for jordforureningsindsatsen "Vejen til ren jord og rent vand", som løber over 10 år. Regionen oplyser, at prioritering af indsatsen på jordforureningsområdet i 2018 er udarbejdet i overensstemmelse med jordplanen fra 2014.

Herlev Kommune er bekymret for, om regionens prioritering af den offentlige indsats er fastlåst som følge af 10-års-planen, da der ikke er prioriteret nye oprensninger af forureninger i Herlev Kommune.

Region Hovedstaden har tidligere oplyst, at når det omfattende kortlægningsarbejde i Herlev Kommune er afsluttet, forventer regionen efterfølgende at udarbejde en opdateret risikovurdering og en samlet omkostningsanalyse af den videregående indsats i indvindingsoplandene i kommunen. Før der foreligger en overordnet samlet vurdering af risiko og omkostning, vil regionen ikke prioritere, at der bliver igangsat nye indsatser på lokaliteter i indvindingsoplandene i Herlev Kommune.

Det er Herlev Kommunes indtryk, at kortlægningsarbejdet i kommunen nærmer sig sin afslutning, og at regionen derfor snart kan lave en samlet vurdering af risiko og omkostningsanalyse af den videregående indsats i indvindingsoplandene i kommunen.

Herlev Kommune forventer fremover, at den samlede risikovurdering og omkostningsanalyse vil indgå i regionens prioritering af den offentlige indsats på trods af, at der ikke er prioriteret oprensning af forureninger i Herlev Kommune i regionens 10-års-plan.

Venlig hilsen

Bo Runge-Dalager
Centerchef

Administrationens svarforslag til Herlev Kommunes kommentering

Regionen har forståelse for Herlev Kommunes bekymring for, at regionen ikke prioriterer nye oprensninger af forureninger i Herlev Kommune indenfor den 10-års periode fra 2015-2024, som regionens plan "Vejen til ren jord og rent vand" dækker. Skal regionen nå sit mål om at sikre drikkevandsindvindingen i de områder af regionen, hvorfra 80 % af drikkevandsindvindingen sker inden for planperioden, er der imidlertid ikke rum til indsats over for grundvandstruende forureninger i andre områder i regionen. Således heller ikke i Herlev Kommune.

Det er for nuværende regionens forventning at kortlægningsarbejdet i Herlev Kommune vil blive afsluttet i 2019. Regionen kan ikke på nuværende tidspunkt sige præcist, hvornår regionen herefter går i gang med at udarbejde en opdateret risikovurdering og en samlet omkostningsanalyse af den videregående indsats i indvindingsområderne i Herlev Kommune. Det vil tage tid og ressourcer fra den igangværende indsats med undersøgelser og afværge indenfor de højt prioriterede områder ("80%-områderne"). Med udgangspunkt i den af Regionsrådet vedtagne prioritering af grundvandsbeskyttelsen i regionen, forventes igangsættelse af videregående undersøgelser og evt. oprensning af grundvandstruende forureninger i Herlev Kommune tidligst at kunne ske efter 2024.